

steunpunt vluchtelingen De Bilt

JAARVERSLAG 2023

VOORWOORD

Wat is het toch met Nederlanders en de Nederlandse taal? Enerzijds willen we dat nieuwkomers onze taal leren, en is het niveau B1 zelfs een minimale voorwaarde om de inburgeringscursus te halen. Anderzijds is er nog maar één studie Nederlandse taal aan de universiteiten in Nederland, en is er een groot tekort aan docenten Nederlands op onze middelbare scholen. Als we horen dat mensen in Engeland of Tsjechië Nederlands studeren, vragen we ons af waarom. En als mensen met een Fries, Twents of Arabisch accent spreken, hebben we daar meteen een mening over. In gesprek met een man die vanuit Afghanistan naar Nederland vluchtte, vroeg ik: "Is je vrouw wel gewoon Nederlands?" Waarmee ik eigenlijk impliceerde dat ik hem niet 'gewoon Nederlands' vond. Maar wanneer is iemand dan eigenlijk wel 'gewoon Nederlands'? Moet iemand daarvoor in Nederland zijn geboren en accentloos Nederlands spreken? Misschien moeten wij de definitie van 'gewone Nederlander' aanpassen. Wie de serie 'Het verhaal van Nederland' heeft gevolgd, heeft gezien dat er door de eeuwen heen altijd veel nieuwe Nederlanders bij zijn gekomen, die in de loop der tijd 'gewoon' werden.

Taal kan voor verbinding zorgen, maar taal kan ook uitsluiten. Natuurlijk moeten nieuwkomers Nederlands leren. Onze taalcoaches (inmiddels bijna 100!) helpen daar graag bij. In de huidige politieke werkelijkheid is het echter ook belangrijk om op ons eigen taalgebruik te letten, omdat we daarmee kunnen uitdrukken dat wij die verbinding ook zoeken.

Marieke Spijkstra

Voorzitter Steunpunt Vluchtelingen De Bilt

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	2	5	Overleg en samenwerking	16
1	Over Steunpunt Vluchtelingen De Bilt.....	4		
1.1	Missie.....	4	5.1 Intern overleg	16
1.2	ANBI	4	5.1.1 Bestuursvergaderingen.....	16
			5.1.2 Teamoverleg.....	16
			5.1.3 Taaloverleg	16
2	Vluchtelingenstroom en taakstelling 2023.	5	5.1.4 PR-Werkgroep.....	16
2.1	Cijfers	5	5.2 Extern overleg.....	17
2.2	Instroom gemeente De Bilt.....	6	5.2.1 Gemeente De Bilt.....	17
2.3	Huisvesting	7	5.2.2 Woonstichting SSW en COA.....	17
2.4	Wet inburgering 2021	7	5.2.3 Regionale Sociale Dienst.....	17
			5.2.4 Taalpunten De Bilt	17
3	Begeleiding 2023.....	8	5.2.5 Regionaal Samenwerkingsverband .	18
3.1	Inleiding	8	5.2.6 Regionaal Coördinatorenoverleg	18
3.2	Woonbegeleiding	9	5.2.7 MENS De Bilt, Sociaal team, CJG, Samen Oplopen en Wijkwinkel	18
3.3	Maatschappelijke begeleiding	9		
3.4	Taalondersteuning bij inburgering.....	10	5.3 Samenwerking met overige partners	18
3.5	Tolken.....	11	5.3.1 Kinderhulp, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Stichting Babypullen en Stichting Leergeld.....	19
3.6	Kantoorondersteuning.....	12	5.3.2 Voedselbank.....	19
3.7	Juridische begeleiding	12	5.3.3 KunstenHuis Idea	19
			5.3.4 Lichtruimberaad	19
4	Organisatie	14	5.3.5 Fietsenplan.....	19
4.1	Organisatiestructuur 2023.....	14	5.3.6 Media	19
4.2	Het bestuur.....	14	5.3.7 Emmaus	20
4.3	De coördinatoren	14	5.3.8 Mauritsgroep.....	20
4.4	Het kantoor	15	5.3.9 Sociaal Raadslieden Zeist.....	20
4.5	Digitale aanwezigheid.....	15	5.3.10 Steunfonds Vluchtelingen De Bilt.....	20
			5.4 Jaaroverzicht 2023.....	21

1 OVER STEUNPUNT VLUCHTELINGEN DE BILT

1.1 Missie

Stichting Steunpunt Vluchtelingen De Bilt is opgericht om gemeentelijke taken in gemeente De Bilt in relatie tot statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) uit te voeren. SVDB heeft als missie het maatschappelijk ondersteunen van deze statushouders in gemeente De Bilt en hen te helpen bij het opbouwen van een nieuw bestaan. Het bevorderen van de sociale en economische zelfredzaamheid van de statushouders staat daarbij voorop.

Doelstellingen:

- Integratie van statushouders in de samenleving
- Het zelfredzaam maken van statushouders
- Acceptatie van statushouders door de samenleving

Kerntaken:

- Het bieden van maatschappelijke, juridische en taalbegeleiding door middel van de inzet van vrijwilligers
- Het ontwikkelen en delen van kennis met gemeente, partners uit de gemeente en regio, en de inwoners van gemeente De Bilt

1.2 ANBI

Naam instelling: Steunpunt Vluchtelingen De Bilt
RSIN: 8043.33.695
KvK nummer: 41186514
Vestigingsadres: Planetenplein 2, 3721 LH Bilthoven
Telefoonnummer: 030-2292825
E-Mail: info@svdb93.nl
Website: www.steunpuntvluchtelingendebilt.nl

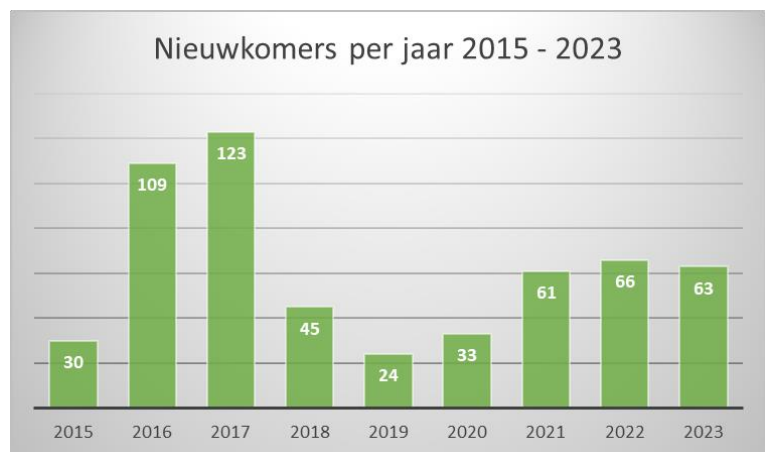
2 VLUCHTELINGENSTROOM EN TAAKSTELLING 2023

2.1 Cijfers

In 2023 vroegen bijna 48.500 mensen in Nederland asiel aan. Dit is dus een flink aantal minder dan de 67.000 die in juli door politici en media werden genoemd. Van deze 48.500 waren iets meer dan 10.000 mensen nareizigers, dus familie van mensen die in Nederland al een asielstatus hebben gekregen¹. Opnieuw kwam het grootste aantal aanvragen van Syriërs (bijna een derde van de asielaanvragen), gevolgd door Turken, Eritreeërs en Jemenieten.

De door het Ministerie van Veiligheid en Justitie jaarlijks aangegeven taakstelling voor gemeente De Bilt werd voor 2023 eerst vastgesteld op 121 statushouders. Vanwege dit hoge aantal werd door de gemeente extra subsidie toegekend aan Steunpunt Vluchtelingen De Bilt. Dit aantal werd later naar beneden bijgesteld op 97

statushouders. Uiteindelijk kwamen er dit jaar 63 nieuwe statushouders in de gemeente wonen. De belangrijkste reden dat de taakstelling niet is gehaald is de opgelopen achterstand van de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst) aangaande beslissingen met betrekking tot gezinshereniging. In 2023 is die

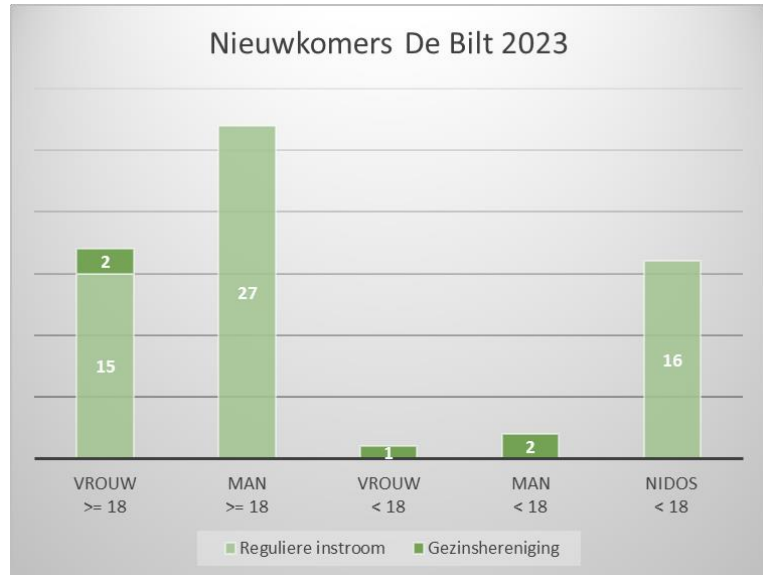
achterstand opgelopen van 3 maanden naar een jaar. Daarnaast is het niet gelukt om de geplande flexwoningen in de gemeente te realiseren. Deze woningen worden nu in de loop van 2025 verwacht.

De verwachte taakstelling voor 2024 is 92 statushouders. Het aantal van 46 voor het eerste half jaar staat vast, voor de tweede helft kan nog een aanpassing doorgevoerd worden. De gemeente heeft daarnaast als doelstelling geformuleerd dat de achterstand van 2023 zo snel mogelijk wordt ingehaald.

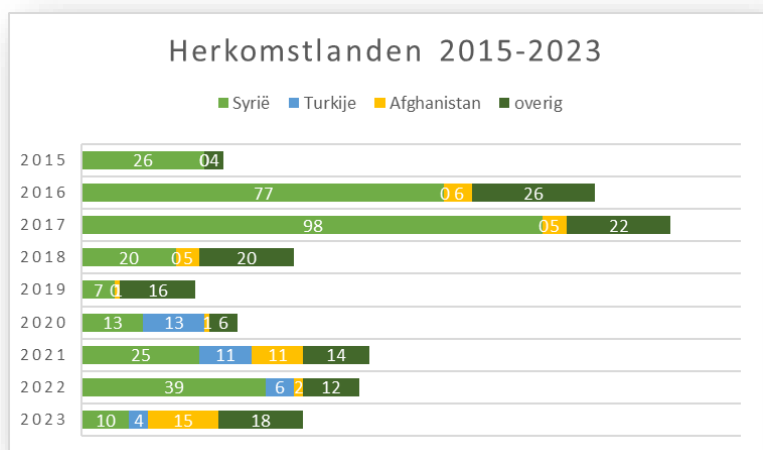
¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/05/meer-asielverzoeken-en-minder-nareizigers-in-2023>

2.2 Instroom gemeente De Bilt

Van de 63 gehuisveste statushouders in de gemeente De Bilt waren 44 nieuwkomers volwassen en 19 jonger dan 18 jaar. Van die jongeren vielen er 16 als alleenstaande minderjarige onder de begeleiding van stichting Nidos². Slechts 5 mensen kwamen in het kader van gezinshereniging in De Bilt wonen.

In 2023 kwamen mensen uit 11 verschillende landen in onze gemeente wonen³. Tegen de landelijke trend in kwamen de meeste nieuwkomers in 2023 uit Afghanistan.

² <https://www.nidos.nl/>

³ Van de 16 alleenstaande minderjarigen die door Nidos worden opgevangen zijn de herkomstlanden niet bekend. Deze zijn dus niet opgenomen in de diagrammen.

2.3 Huisvesting

Het grootste deel van de nieuwkomers vond een plek in de kern Bilthoven (37), gevolgd door de kern De Bilt (7) en de kern Maartensdijk (3). In de kernen Groenekan, Hollandsche Rading en Westbroek kwamen geen nieuwkomers wonen. In totaal ging het om 24 woningen, die ter beschikking werden gesteld door woonstichting SSW (nu WoonGroen). De verdeling over de woonkernen van de gemeente wordt bepaald door de beschikbare sociale huurwoningen en de gezinssamenstelling van de statushouders. SVDB ondersteunt en adviseert in de evenredige spreiding over de gemeente.

2.4 Wet inburgering 2021

Op 1 januari 2022 ging de nieuwe Wet inburgering in. Dit betekent dat elke vluchteling die na deze datum een asielstatus kreeg toegewezen, volgens de nieuwe wet begeleid wordt. Hierbij ligt de regie van de inburgering niet meer bij de statushouder zelf, maar veel meer bij de gemeente. Voor het inburgeringstraject is onze gemeente een samenwerking aangegaan met Sagenn in Zeist voor reguliere inburgeraars en met onder andere Boswell-Bèta in Utrecht voor hoogopgeleide inburgeraars.

Een ander onderdeel van de nieuwe wet is de zogenaamde 'financiële ontzorging'. Dit houdt in dat alle inburgeringsplichtigen wettelijk verplicht zijn zich te laten ondersteunen in hun financiën door de Regionale Sociale Dienst. Concreet betekent financiële ontzorging dat de cliënt, door het ondertekenen van een machtigingsformulier, toestemming geeft aan de RSD om zijn uitkering in te houden om de vaste lasten te betalen. Dit onderdeel van de nieuwe wet is moeizaam tot stand gekomen en werkt nog steeds niet naar behoren. Communicatie tussen de RSD en kleine aanbieders van bijvoorbeeld energie loopt soms niet goed, waardoor cliënten tóch facturen ontvangen wat de nodige onrust met zich meebrengt. Daarnaast kunnen hoogopgeleide cliënten vaak prima zelf hun budget regelen en geeft de ontzorging slechts administratieve rompslomp. Verder moeten cliënten deze zes maanden leven van huurtoeslag en zorgtoeslag. De betaling van deze toeslagen kan 1,5 tot twee maanden duren zodat deze cliënten in eerste instantie geen inkomen hebben.

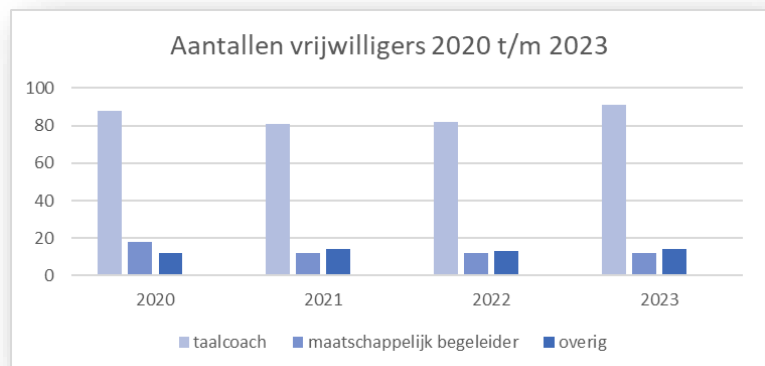
3 BEGELEIDING 2023

3.1 Inleiding

Steunpunt Vluchtelingen De Bilt wil alle statushouders die zich vestigen in de gemeente een zo groot mogelijke kans bieden op een succesvolle deelname aan de Nederlandse samenleving. Vanaf dag één werken we toe naar zelfstandigheid en taalvaardigheid. In 2023 zetten in totaal 117 vrijwilligers zich in voor deze nieuwkomers.

Na de toewijzing van een woning krijgt elke cliënt of cliëntengezin onmiddellijk een vaste contactpersoon, de maatschappelijk begeleider. De begeleiding sluit zoveel mogelijk aan bij de persoonlijke situatie van de statushouder en duurt maximaal twee jaar. Het eerste jaar is de begeleiding vaak intensief, daarna wordt het waar mogelijk steeds meer afgebouwd. Indien de omstandigheden van de statushouder of het gezin daarom vragen, wordt de cliënt na twee jaar aan een andere organisatie overgedragen, zoals bijvoorbeeld MENS De Bilt, c.q. het Sociaal Team, waarbij een overdrachtsgesprek plaatsvindt.

Ook is het mogelijk om, in samenwerking met Samen Oplopen, een gezin te koppelen aan een Nederlands gezin om zo het sociale netwerk uit te breiden en verdere integratie te bevorderen. Elke cliënt kan een aanvraag doen voor een taalcoach. Het aantal taalcoaches is in 2023 toegenomen.

3.2 Woonbegeleiding

Woonbegeleiders ondersteunen de cliënten bij het voorbereiden en uitvoeren van de verhuizing naar de toegewezen woning. Bij het betrekken van de toegewezen woning krijgt de cliënt hulp van de woonbegeleider voor de aanvraag van energie en internet en voor de inrichting van de woning. Voor dat laatste ontvangt de client een lening van de Kredietbank Nederland die binnen 36 maanden moet worden afgelost. Voor de stoffering en inrichting wordt samengewerkt met Stichting Emmaus en andere lokale leveranciers. In 2023 is geprobeerd nieuwe woonbegeleiders te werven, omdat deze taak regelmatig bij de maatschappelijk begeleiders kwam te liggen. Het is nog niet gelukt om dit goed in de organisatie te verankeren, dus dat zal in 2024 ook nog onze aandacht vragen.

De ondertekening van het huurcontract

3.3 Maatschappelijke begeleiding

Elke statushouder of gezin ontvangt maximaal twee jaar maatschappelijke begeleiding. De begeleiding wordt zoveel mogelijk gedaan door een koppel van twee vrijwilligers om continuïteit te waarborgen. Het primaire doel van de maatschappelijke begeleiding is het stimuleren en vergroten van de zelfredzaamheid van de cliënt. De toegewezen begeleider wijst de weg en ondersteunt de statushouder bij onder andere de aanvraag van uitkeringen en verzekeringen, bij het vinden van een huisarts en een tandarts, bij de keuze voor scholen voor de kinderen en bij het inburgeringstraject. Naast de praktische zaken gaat het ook om begeleiding op maat. De maatschappelijk begeleider houdt hierbij rekening met de sociale, psychische en juridische omstandigheden van de cliënt.

De maatschappelijk begeleiders komen maandelijks bijeen voor een teamoverleg. Daarnaast hebben zij vaste spreekuren op het kantoor van SVDB. Bij afwezigheid van de maatschappelijk begeleiders kunnen indien noodzakelijk ook de coördinatoren van SVDB worden geraadpleegd. In 2023 waren 12 maatschappelijk begeleiders actief. Zij kregen 24 nieuwe huishoudens toegewezen, wat het totale aantal begeleide huishoudens op 76 bracht. Voor 31 huishoudens stopte na 2 jaar de begeleiding.

De 29 cliënten die hun asielstatus vóór 1 januari 2022 kregen, worden nog volgens de oude wet Inburgering begeleid. Soms vallen personen binnen één huishouden onder verschillende wetten, wat voor de begeleiders het nodige extra werk met zich meebrengt.

Onze cliënten hebben toegewijde en vakbekwame begeleiders nodig. SVDB stelt jaarlijks een opleidingsplan op. Cursussen worden waar mogelijk gezamenlijk ontwikkeld en gevolgd met de vluchtelingenwerkgroepen uit de regio. In 2023 lag de focus op het vergroten van de kennis van de achtergrond en het land waaruit statushouders afkomstig zijn en het opfrissen van de kennis m.b.t. automatisering en digitalisering. Daarnaast werd er aandacht besteed aan hoe je traumasensitief werkt. Op aanvraag van de maatschappelijk begeleiders of bij signalering van een probleem door de (assistent-)coördinator worden gastsprekers uitgenodigd voor het maandelijkse teamoverleg. Voor 2024 is het streven om het team met twee nieuwe maatschappelijk begeleiders uit te breiden.

Geïnteresseerde Biltaren krijgen uitleg over de bijdragen van vrijwilligers bij SVDB.

3.4 Taalondersteuning bij inburgering

Ook in 2023 konden de cliënten van SVDB rekenen op extra taalondersteuning door vrijwilligers die bij de organisatie ingeschreven staan als taalcoach. Het is belangrijk om waardering uit te spreken voor het werk dat Barbara Oosterwaal als coördinator taalcoaches heeft verricht gedurende vele jaren. Barbara nam op 21 augustus 2023 afscheid van SVDB. Haar goede werk wordt voortgezet door Omar Salim die vol lof is over Barbara. Onze cliënten en taalcoaches maken nog steeds dankbaar gebruik van haar lesmethodes en hebben dankzij de mediatheek toegang tot geschikt les- en oefenmateriaal. Sinds augustus 2023 werkt Omar aan continuïteit van de inspanningen om taalcoaches te ondersteunen en zo de integratie van statushouders te bevorderen. Omar is enthousiast over zijn rol en heeft veel bewondering voor de taalcoaches, die

Afscheid van taalcoördinator Barbara Oosterwaal tijdens een 'Taartcoachcafé'.

een onschatbare bijdrage leveren aan de organisatie. Het benadrukken van de onmisbaarheid van taalcoaches en hun belangrijke rol binnen de organisatie is een erkenning van hun waardevolle inzet.

De basistraining NT2 (Nederlands als Tweede Taal) gaat als vanouds door en wordt afhankelijk van de hoeveelheid nieuwe aanmeldingen, 2 à 3 keer per jaar georganiseerd door de taalcoördinator. De laatste training heeft in oktober 2023 plaatsgevonden. Voor de taalcoaches die zich na oktober hebben aangemeld staat er een training op het programma in de tweede week van februari 2024. Om de communicatie tussen taalcoaches en de coördinator en de kennisdeling tussen de taalcoaches onderling te bevorderen, is er een app-groep aangemaakt op Whatsapp. Verder zal er in 2024 een aantal intervisiebijeenkomsten georganiseerd worden. Dit biedt taalcoaches de mogelijkheid om problemen en uitdagingen die gepaard gaan met het aanleren van de Nederlandse taal aan NT2'ers, bespreekbaar te maken, ideeën uit te wisselen en hun ervaring te delen.

Het is bemoedigend te weten dat het aantal taalcoaches bij SVDB verder is gegroeid. In 2023 zijn 16 nieuwe taalcoaches, na een intakegesprek met de coördinator, aangenomen. Twaalf daarvan zijn inmiddels gekoppeld aan één of meerdere cliënten en vier wachten op dit moment op een cliënt.

Het valt op dat een deel van de nieuwe aanmeldingen in de tweede helft van 2023 bestaat uit jonge mensen. Dit geeft aan dat er een diverse groep mensen bereid is om zich in te zetten voor dit waardevolle werk. Jongeren die zich aanmelden als taalcoach brengen vaak frisse energie en nieuwe perspectieven met zich mee. Bovendien kan het bijdragen aan een intergenerationele uitwisseling van kennis en ervaring, waar zowel de jongeren als de cliënten van kunnen profiteren.

3.5 Tolken

Ook in 2023 was er voor de ondersteuning van begeleiders en cliënten op veel spreekuren een tolk aanwezig. Dat is broodnodig, want het is voor (met name de nieuwe) cliënten erg moeilijk om alle uitleg, alle brieven en de consequenties daarvan, te begrijpen. Bij gecompliceerde gesprekken waarbij woordelijke vertaling nodig is (juridisch, medisch e.d.) wordt de tolktelefoon ingeschakeld. Daarnaast waren er twee (vrijwillige) oud-clieënten die als tolk voor de talen Arabisch, Koerdisch en Farsi optraden tijdens spreekuren en andere (ook online) ontmoetingen. Deze tolken gaan indien nodig ook mee naar de eerste afspraak bij een huisarts, tandarts of de school van de kinderen.

3.6 Kantoorondersteuning

Op het kantoor waren ook in 2023 wekelijks twee vrijwilligers bezig met de boekhouding en de administratie in het digitale cliëntvolgsysteem.

3.7 Juridische begeleiding

De (vrijwillige) juridische medewerker Trudie Knijn ondersteunt cliënten met aanvragen en procedures, meestal met betrekkenig tot gezinshereniging.

Het kantoor op de tweede verdieping van Het Lichtruim.

Een opvallende ontwikkeling hierin is dat de gezinshereniging steeds langer duurt. In 2017 reageerde de IND (Immigratie- en Naturalisatie-dienst) meestal binnen zes maanden. Nu moet de aanvrager standaard veel langer op een reactie wachten, omdat de IND geen tijd heeft om alle aanvragen tijdig te behandelen. Dat werkt zo:

Voor het aanvragen van gezinshereniging moet voor een aanvrager binnen 3 maanden nadat hem/haar een verblijfstatus is verleend een formulier van de IND worden ingevuld. Dat formulier telt 75 pagina's waarop alle gegevens van de gezinsleden worden genoteerd en waar kopieën van alle noodzakelijke documenten moeten worden bijgesloten (ID's, familieboekje, huwelijksakten, geboorteakten etc.). Die documenten zijn niet altijd gemakkelijk te verkrijgen of te versturen, vooral niet voor mensen die gevlucht zijn uit oorlogsgebieden of die op de vlucht zijn voor terroristen. Meestal worden ze verstuurd per telefoon en zijn ze niet goed leesbaar. Voorheen kwamen statushouders binnen de termijn van 3 maanden naar De Bilt en vulden wij dat formulier voor hen in, tegenwoordig moeten ze lang in het AZC verblijven, ook nadat ze al een verblijfsvergunning hebben. De aanvraag voor gezinshereniging is dan meestal al gedaan door Vluchtelingenwerk die de mensen in de AZC's begeleidt.

Dan moeten we minstens zes maanden (de wettelijke termijn) wachten op een reactie. De ervaring is nu dat de IND nooit meer reageert binnen die wettelijke termijn. Het werk van de juridische begeleider van SVDB bestaat er nu vaak uit dat zij met de aanvrager de IND dan in gebreke stelt, een noodzakelijke stap om een reactie van de IND te krijgen. Als de IND dan niet binnen twee weken reageert, en ook dat is tegenwoordig de normale gang van zaken, moet de IND een dwangsom van €100,- per dag tot een maximum van €1492,- betalen aan de aanvrager. Komt er dan nog geen reactie, dan wordt een advocaat ingeschakeld die beroep aantekent bij de rechtbank.

Dan duurt het opnieuw twee tot drie maanden voordat een rechter een beslissing neemt en als de IND dan reageert dan vragen ze meestal eerst om de originele documenten op te sturen om te checken of die rechtsgeldig zijn. Zo zijn we in normale gevallen ongeveer een jaar verder; als er iets onverwachts of uitzonderlijks aan de hand is duurt het nog langer. Al die tijd wachten

familieleden in kampen of op onderduikadressen op antwoord. Ook voor de statushouders zelf is dit een moeilijke periode omdat zij wel veilig zijn maar hun familie nog in gevaar verkeert, of zonder middelen van bestaan leeft.

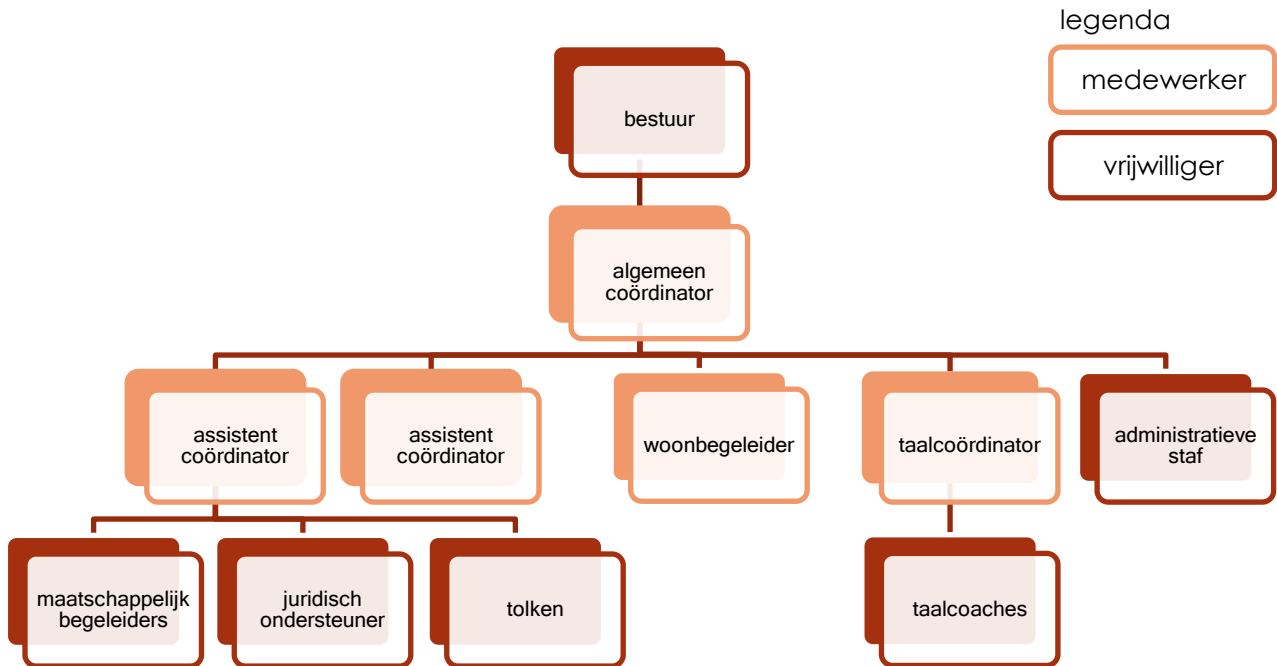
In totaal zijn er van 2017 tot en met 2022 32 cases gezinshereniging behandeld door het juridische team. In 2023 zijn daar 13 nieuwe cases bijgekomen, de mensen komen uit Syrië, Afghanistan, Jemen, Eritrea, Guinee, Nigeria en Pakistan. In totaal zijn er maar 3 gezinsherenigingen geslaagd, en op dit moment hebben we voor 5 statushouders een advocaat ingeschakeld omdat de IND niet reageert op een ingebrekestelling. Eén gezinshereniging is ingetrokken omdat de aanvrager wil scheiden en in één situatie is de hereniging nu niet mogelijk omdat de partner een politieke gevangene is in zijn land van herkomst. Sommige zaken zijn gesloten omdat er geen kans was op hereniging, bijvoorbeeld omdat de IND de verantwoordelijkheid van een aanvrager voor zijn broertje niet erkende. De COVID epidemie heeft ook de gezinshereniging parten gespeeld omdat veel ambassades gesloten waren en partners daarna niet tijdig nieuwe afspraken met de ambassades hebben gemaakt.

Naast gezinshereniging worden maatschappelijk begeleiders soms ook geholpen als er een probleem is met de RSD over een uitkering of een vergoeding.

“Heel mooi was de gezinshereniging van een vader uit een Afrikaans land met zijn twee kinderen. Hij wilde de kinderen (7 en 9 jaar) graag in Nederland opvoeden nadat hij van zijn vrouw was gescheiden en zij stemde daarmee in. De IND heeft de kwestie heel goed onderzocht en er een extra zitting aan gewijd waar ik met hem naar toe ben geweest. Toen hij eenmaal toestemming had gekregen is hij een aantal weken naar een veilig buurland in Afrika geweest waar een Nederlandse ambassade was om de papieren in orde te krijgen. Daar heeft hij tijd doorgebracht met zijn ex-vrouw en de kinderen, zodat ze weer aan hem konden wennen. De kinderen zijn nu hier en het gezin wordt nu mede begeleid door een collega vrijwilligster.” aldus Trudie Knijn, juridisch begeleider van SVDB.

4 ORGANISATIE

4.1 Organisatiestructuur 2023

4.2 Het bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het Steunpunt Vluchtelingen De Bilt. Het bestuur formuleert het beleid en stelt de jaarstukken op, zoals het jaarplan, het jaarverslag, de subsidieaanvraag, de begroting en de jaarrekening. De stichting ontvangt jaarlijks subsidie van de gemeente. Ter verantwoording en afrekening van ontvangen voorschotten stuurt de stichting elk jaar de jaarrekening en het jaarverslag naar de gemeente.

In 2023 kwam het bestuur acht keer bij elkaar voor reguliere bestuursvergaderingen.

Het bestuur bestond uit de volgende leden:

Marieke Spijkstra	(voorzitter)
Manuella Nering Bögel	(secretaris)
Charles Evers	(penningmeester)
Anke van Bodegom	(algemeen lid)
Rob Muntendam	(algemeen lid)

4.3 De coördinatoren

De coördinatoren geven vanuit het kantoor vorm aan de doelstellingen van SVDB, namelijk de inburgering van statushouders. Zij doen dit door het ondersteunen van alle vrijwilligers die hierin een rol spelen, het werven en inwerken van nieuwe vrijwilligers en het creëren van draagvlak binnen

de gemeente. Ook wordt er regelmatig overlegd met de gemeente, sociale partners en vluchtelingenwerk-organisaties uit de regio.

Het team coördinatoren bestond uit:

Linda de Kruijff	algemeen coördinator
Corine Hakkesteegt	assistent coördinator
Mirli van der Wens	assistent coördinator (vanaf augustus 2023)
Barbara Oosterwaal	taalcoördinator (tot september 2023)
Omar Salim	taalcoördinator (vanaf augustus 2023)

4.4 Het kantoor

Het kantoor aan Planetenplein 2 was vrijwel het hele jaar van maandag t/m donderdag geopend en voor de cliënten was er elke dag een inloopspreekuur. Vanwege de toename van de taakstelling is ook regelmatig gebruik gemaakt van de Stiltekamer en/of de Sterrenkamer van het Kunstenhuis. De Regionale Sociale Dienst hield wekelijks een spreekuur op het kantoor van SVDB. Het kantoor vormt het hart van SVDB en de plek voor statushouders én begeleiders waar alles samenkomt. Een plek waar ondersteuning en een luisterend oor altijd te vinden zijn.

Twee vrijwilligers, een voor de boekhouding en een voor de administratie van de cliëntgegevens, zijn enkele dagen per week op het kantoor aanwezig. Er wordt gewerkt met een digitaal cliëntvolgsysteem waarmee ook de benodigde managementrapportages worden gemaakt. De digitale kantooromgeving van SVDB wordt onderhouden door een professioneel bedrijf op het gebied van kantoorautomatisering.

4.5 Digitale aanwezigheid

De content op [de website van SVDB](#) wordt bijgehouden door een vrijwilliger. Daarnaast werd in 2023 sporadisch gebruikt gemaakt van LinkedIn, bijvoorbeeld om een vacature te verspreiden.

5 OVERLEG EN SAMENWERKING

5.1 Intern overleg

Binnen Steunpunt Vluchtelingen De Bilt vinden vier vormen van intern overleg plaats: de bestuursvergadering, het teamoverleg, overleg met de taalcoördinator en het PR-werkgroep overleg.

5.1.1 Bestuursvergaderingen

De bestuursvergaderingen vonden gemiddeld om de zeven weken plaats, in aanwezigheid van een coördinator. In de vergaderingen is met name aandacht gegeven aan de volgende punten:

- Optimalisatie van de samenwerking met onze partners: onder andere de subsidiesystematiek van de gemeente in relatie tot de schommelende taakstelling en de afstemming van werkprocessen met andere partners.
- Optimalisatie van organisatiestructuur en werkprocessen binnen SVDB.
- Uitbreiding van de kantoorbezetting.
- Ontwikkelen van een PR en communicatieplan.
- Opstellen jaar- en opleidingsplan.
- Goedkeuring van de jaarrekening 2022.
- Goedkeuring van de begroting en de subsidieaanvraag 2024.
- Opzet en inrichting van Taalpunten.

5.1.2 Teamoverleg

Maandelijks, in totaal tien keer, kwamen de maatschappelijk begeleiders met de coördinatoren en een bestuurslid bijeen voor een teamoverleg. Vaste agendapunten zijn actuele ontwikkelingen en cliëntenbespreking. In sommige bijeenkomsten werd een actueel thema besproken, al dan niet toegelicht door een spreker.

5.1.3 Taaloverleg

De algemeen coördinator had regelmatig overleg met de taalcoördinator. Onderwerpen van het overleg waren: cliënten, vrijwilligers, trainingen en benodigde materialen.

5.1.4 PR-Werkgroep

De PR-werkgroep werkt aan bekendheid van SVDB, draagvlak in de gemeente en aan de werving van vrijwilligers. De bezetting van de groep was in 2023 niet optimaal, maar wordt in 2024 versterkt. Er is een eerste aanzet gegeven tot een plan van aanpak voor een heldere presentatie van SVDB in social media en regionale bladen. Voor de fysieke presentatie zijn flyers en banieren gemaakt. Met de gemeente is een verkennend gesprek gevoerd met communicatie-medewerkers.

5.2 Extern overleg

Regulier extern overleg wordt onder andere gevoerd met gemeente De Bilt, met het Regionaal Samenwerkingsverband, het Regionaal Coördinatorenoverleg, de Regionale Sociale Dienst, woonstichting SSW (nu: WoonGroen) en Taalpunten De Bilt.

5.2.1 Gemeente De Bilt

Het contact met gemeente De Bilt blijft intensief en vruchtbaar. Elk kwartaal is overleg gevoerd met wethouder Krischan Hagedoorn en de betreffende beleidsambtenaar. De wethouder is verantwoordelijk voor het beleid m.b.t. de subsidie, plaatsing, opvang en begeleiding van statushouders. Diverse zaken zijn besproken, zoals de taakstelling, de voortgang van de instroom van statushouders en de te plaatsen flexwoningen waarvan 30% beschikbaar zal zijn voor statushouders.

5.2.2 Woonstichting SSW en COA

In 2023 voerde de algemeen coördinator van SVDB zesmaal overleg met woonstichting SSW (nu: WoonGroen), de beleidsmedewerker van de gemeente en een medewerker van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) om de taakstelling te bespreken en hoe daaraan te voldoen. SSW (nu: WoonGroen) stelt woningen beschikbaar om statushouders te huisvesten. Zonder beschikbare woningen kan niet aan de taakstelling worden voldaan. In dit overleg wordt onder andere bekeken welk huis passend is voor statushouders die in een AZC wachten op huisvesting.

5.2.3 Regionale Sociale Dienst

De coördinatoren van het Regionaal Samenwerkingsverband (Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede) en de Zeister coördinator van Vluchtelingenwerk Nederland hebben regelmatig overleg met de Regionale Sociale Dienst (RSD). Daarnaast heeft de RSD wekelijks spreekuur in het kantoor van SVDB, om laagdrempelig contact voor zowel cliënten als coördinatoren mogelijk te maken.

5.2.4 Taalpunten De Bilt

Taalpunten is een samenwerkingsverband tussen KunstenHuis Idea, MENS De Bilt en SVDB die het taalaanbod in de gemeente inventariseert en optimaliseert. Getracht wordt zoveel mogelijk taalcliënten (NT1 en NT2) te bereiken en hen op de juiste manier naar de juiste taalaanbieder door te verwijzen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een website waarop ook kennis wordt gedeeld en andere informatie wordt gegeven over taalvraag en aanbod.

5.2.5 Regionaal Samenwerkingsverband

Het Regionaal Samenwerkingsverband van bestuursleden en coördinatoren van de Vluchtelingenwerkgroepen Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Steunpunt Vluchtelingen De Bilt, kwam viermaal bij elkaar. Een belangrijk agendapunt was de ontwikkeling van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Deze is in januari 2024 getekend.

5.2.6 Regionaal Coördinatorenoverleg

De coördinatoren van het Regionaal Samenwerkingsverband hebben een tweemaandelijks coördinatorenoverleg. Hier worden gemeenschappelijke zaken besproken, zoals de samenwerking met de gemeente, de Regionale Sociale Dienst (RSD), inburgeringsperikelen en juridische aspecten in de begeleiding. Sinds 2015 is er, naast het Regionale Samenwerkingsverband, een breed overleg opgezet met bijna alle coördinatoren van de zelfstandige vluchtelingenwerkgroepen in Oost-Utrecht. In 2023 werd gezamenlijk een landendag Afghanistan georganiseerd, waarbij een spreker uitgebreid vertelde over de geschiedenis van Afghanistan en de toedracht naar de zomer van 2022, toen de Taliban de macht in Afghanistan naar zich toe trok. Voor alle vrijwilligers was dit zeer welkome informatie, aangezien een groot aantal cliënten van Afghaanse afkomst is.

5.2.7 MENS De Bilt, Sociaal team, CJG, Samen Oplopen en Wijkwinkel

Bij psychosociale problemen die de kennis en kunde van de maatschappelijk begeleiders te boven gaan, worden cliënten na toestemming en overleg overgedragen aan bijvoorbeeld het Sociaal Team van MENS De Bilt of aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Deze instanties bieden hulp bij relatieproblemen, echtscheiding, klachten van depressieve aard, geldproblemen, rouwverwerking en gezins- en opvoedingsvragen. Met MENS De Bilt vindt een wekelijks spreekuur plaats.

Daarnaast zijn er meer maatschappelijke initiatieven in de gemeente die ondersteuning kunnen bieden aan onze cliënten, zoals bijvoorbeeld Samen Oplopen. Met al deze instanties en organisaties zijn structurele afspraken gemaakt. Dit blijkt goed te werken, ook preventief.

Verder vindt er structureel overleg plaats met de Wijkwinkel, die hulp biedt bij vragen op administratief en financieel gebied, om ook daar de samenwerking waar mogelijk te versterken.

5.3 Samenwerking met overige partners

Naast bovenstaande samenwerkingsrelaties onderhoudt Steunpunt Vluchtelingen De Bilt ook regelmatig contact met de volgende organisaties.

5.3.1 Kinderhulp, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Stichting Babyspullen en Stichting Leergeld

De coördinatoren hebben ook in 2023 aanvragen gedaan bij het Jeugdsportfonds en bij Kinderhulp voor voorzieningen voor kinderen. Kinderhulp heeft bijdragen geleverd aan de inrichting van babykamers, aan computers, fietsen en een wandelwagen. Het Jeugdfonds betaalde voor o.a. een sporttenuue en voor muziek- en sportlessen. Ook zijn cliënten doorverwezen naar de Stichting Leergeld voor aanvragen voor kinderen tot 18 jaar.

5.3.2 Voedselbank

In 2023 hebben ca. 10 cliënten voor korte of langere tijd gebruik gemaakt van de

Voedselbank. Dit is een hoger aantal dan in de afgelopen jaren. Mogelijke oorzaken zijn de stijging van energiekosten, de inflatie en het achterlopen van het uitbetalen van uitkeringen en toeslagen.

5.3.3 KunstenHuis Idea

Cliënten en hun kinderen worden gewezen op de mogelijkheden die

KunstenHuis Idea
cursuscentrum | bibliotheek | podia | onderwijs | samenleving

KunstenHuis Idea biedt op het gebied van kunst en cultuur. Kinderen van onze cliënten worden doorverwezen naar de VoorleesExpress, een initiatief dat ervoor zorgt dat kinderen met een taalachterstand extra aandacht krijgen.

KunstenHuis Idea biedt ook sinds een jaar Arabische lessen aan voor kinderen van 6 tot 13 jaar. Op speelse wijze leren zij de taal spreken, lezen en schrijven. Ze worden ingedeeld naar leeftijd en niveau. Er is een groep gekwalificeerde Syrische en Marokkaanse docenten die vol enthousiasme iedere week lesgeven.

5.3.4 Lichtruimberaad

Met de (mede)gebruikers van het Lichtruim is in 2023 zes keer overleg gevoerd over zaken die alle gebruikers aangaan.

5.3.5 Fietsenplan

Om de integratie in Nederland te bevorderen is fietsen erg belangrijk. Daarom

ReCycleWerkplaatsDeBilt
"een fiets voor elke vluchteling"

is er een samenwerking opgezet waarbij onze cliënten tegen geringe betaling een fiets konden ophalen. Deze fietsen worden door de gemeente verzameld van plekken waar ze te lang staan, maar ook door inwoners ingeleverd. Deze fietsen worden door drie vrijwilligers opgeknapt. Statushouders kunnen twee middagen per week bij WVT een passende fiets kopen.

5.3.6 Media

De samenwerking met de pers was opnieuw uitstekend. Er verschenen een aantal artikelen in de krant en op Facebook over onze vrijwilligers en cliënten.

5.3.7 Emmaus

Nieuwe cliënten kunnen eenmalig gratis gaan 'winkelen' bij Emmaus. Dit gebeurt altijd samen met een medewerker van SVDB op van tevoren vastgestelde uren voor een door Emmaus vastgesteld bedrag.

5.3.8 Mauritsgroep

De Mauritsgroep is een vrijwilligersinitiatief dat sinds 2017 hoogopgeleide statushouders met werkervaring uit Utrecht en De Bilt ondersteunt bij het zoeken en vinden van passend werk. Het is een groep van meestal gepensioneerden uit verschillende maatschappelijke sectoren die is opgericht in 2017. Zij hebben een groot netwerk ontwikkeld met allerlei bedrijven, instellingen en organisaties, en werken ook met het UAF en het AZC in Utrecht samen. In 2023 zijn er goede afspraken gemaakt met de RSD over de begeleiding van hoger opgeleide statushouders door de Mauritsgroep. Aangezien de RSD maar één werkcoach voor alle statushouders uit de regio heeft, is de benodigde ondersteuning door hen lastig te bieden. Zodra hoger opgeleide statushouders zich melden voor een bijstandsuitkering, meldt de RSD hen aan bij de Mauritsgroep.

5.3.9 Sociaal Raadslieden Zeist

Inwoners van de gemeenten Zeist, Bunnik, De Bilt en de gemeente Utrechtse Heuvelrug kunnen bij de Sociaal Raadslieden Zeist terecht voor gratis en onafhankelijke hulp op bijvoorbeeld het gebied van uitkeringen, belastingen en toeslagen.

5.3.10 Steunfonds Vluchtelingen De Bilt

De stichting Steunfonds Vluchtelingen De Bilt heeft als doel het verlenen van financiële steun aan statushouders in de gemeente De Bilt. Dit betreft niet alleen cliënten van SVDB, maar ook vluchtelingen die niet meer begeleid worden door SVDB.

SVDB doet een beroep op dit fonds als er financiële middelen nodig zijn waarvoor de subsidie van de gemeente of andere instanties niet bedoeld of niet toereikend is. Dit kan bijvoorbeeld gaan om projecten met/voor vluchtelingen, ondersteuning bij gezinshereniging, muzikles voor een kind of een opleiding, maar ook om acute individuele financiële noden. Het Steunfonds heeft specifieke fondsen voor laptops en voor sport voor jongvolwassenen.

5.4 Jaaroverzicht 2023

JAAROVERZICHT SVDB 2023	
Januari	Nieuwjaarsreceptie Uitstap voor kinderen naar Spoorwegmuseum in Utrecht, aangeboden door Lionsclub Bilthoven Het Stichtse Hart
Juni	Blikopener bij gemeentehuis De Bilt
Augustus	Taartcoachcafé i.s.m. Idea
September	Opfris training clientvolgsysteem Kedo
Oktober	Landendag: Afghanistan i.s.m. Regionaal Samenwerkingsverband Basistraining NT2 voor taalcoaches Vrijwilligerswerving in het Lichtruim
November	Thema-ochtend voor maatschappelijk begeleiders: training Traumasensitief werken met vluchtelingen(kinderen). Uitstap voor kinderen naar Dierenpark Amersfoort, aangeboden door Lionsclub Bilthoven Het Stichtse Hart
December	Stamppot-etentje maatschappelijk begeleiders

ⁱ Foto's in dit document zijn gemaakt door Bob van der Wilt.